

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo Audito
komitetui

2025-
į 2025-10-28

Nr. (1.1.20E-421) 10-
Nr. S-2025-4763

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO SPRENDIMO

Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija), atsakydama į Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2025 m. spalio 22 d. posėdžio protokolo Nr. 141-P-25 (toliau – protokolas) išrašu, gautu 2025 m. spalio 28 d. raštu Nr. S-2025-4763 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto sprendimo“, teikia informaciją dėl priemonių, susijusių su asmens sveikatos priežiūros (toliau – ASP) paslaugų laukimo eilių mažinimu, taikymo.

Informuojame, kad Išankstinės pacientų registracijos informacinėje sistemoje (toliau – IPR IS) yra įdiegtas funkcionalumas, leidžiantis tiek sveikatos priežiūros įstaigai registruoti pacientus į IPR IS laukiančiųjų eiles, tiek patiems pacientams IPR IS (<https://ipr.esveikata.lt>) savarankiškai registruotis į laukiančiųjų eilę. Pacientai prisijungę prie savo www.esveikata.lt paskyros gali matyti, kad yra užregistruoti į laukiančiųjų eilę, koku numeriu bei kiek pacientų laukia toje eilėje.

Sveikatos apsaugos ministerija kartu su Valstybine ligonių kasa ir Valstybės duomenų agentūra sukūrė eilių pas gydytojus stebėjimo ir IPR IS naudojimo įrankį. Švieslentė, atvaizduojanti IPR IS duomenis, leidžia stebėti eilių dinamiką ir identifikuoti problemas, taip pat leidžia stebėti IPR IS naudojamumą, IPR IS vizitų matomumą pacientams ir specialistams. Švieslentė yra prieinama visiems internetu su šia nuoroda: <https://osp.stat.gov.lt/pacientu-eiles>.

Protokolo 6 punkte numatyta: „svarstyti galimybę Valstybinei ligonių kasai arba kitai atsakingai institucijai pavesti duomenų suvedimo į IPR IS kontrolės funkciją ir įgalinti ją taikyti ASP į konkrečias finansines poveikio priemones nustatčius nepakankamas duomenų teikimo į sistemą apimtis“.

Pagrindinis Išankstinės pacientų registracijos informacinės sistemos (toliau – IPR IS) tvarkytojas, vadovaujantis IPR IS nuostatų¹ 9.2.1 papunkčiu, yra valstybės įmonė Registrų centras. Pagal IPR IS nuostatų 13.10 papunktį valstybės įmonė Registrų centras atlieka šias funkcijas: „teikia IPR IS valdytojui informaciją apie IPR IS veiklą, Reglamento (ES) 2016/679 28 straipsnyje nustatytų prievolių vykdymą, sudaro sąlygas bei padeda Registre tvarkomų asmens duomenų valdytojui arba kitam jo įgaliotam auditoriui atlikti auditą, įskaitant patikrinimus. Nedelsdamas informuoja duomenų valdytoją, jei, jo nuomone, nurodymas pateikti informaciją pažeidžia Reglamentą (ES) 2016/679 ar kitas duomenų apsaugos nuostatas“.

Pažymėtina, kad 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (toliau – SPIĮ) 45 straipsnio 1 dalies 18 punktas, kuris įpareigoja ASP įstaigas „prisijungti prie IPR IS ir sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka IPR IS registruoti apdraustuosius Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamoms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms

¹ Patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-748 „Dėl Išankstinės pacientų registracijos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

Budžetinė įstaiga
Vilniaus g. 33
LT-01402 Vilnius

Tel. +370 800 66 004
El. p. ministerija@sam.lt, <https://sam.lrv.lt>
E. pristatymo dėžutės adresas 188603472

Duomenys kaupiami ir
saugomi Juridinių asmenų
registre
Kodas 188603472

gauti, jeigu asmens sveikatos priežiūros įstaiga su Valstybine ligonių kasa yra sudariusi Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnyje nurodytą sutartį“. Už šios pareigos nevykdymą, vadovaujantis SPIĮ 5 straipsnio 11 dalies 2 punktu, galės būti taikoma poveikio priemonė – ASP veiklos licencijos ar jos dalies galiojimo sustabdymas iki trijų mėnesių. Taigi, nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalioja ne tik reikalavimas IPR IS registruoti apdraustuosius ASP paslaugoms gauti, taip pat galės būti taikoma griežta poveikio priemonė už šios pareigos nevykdymą ar netinkamą vykdymą. Vadovaudamasi SPIĮ 5 straipsnio 2 dalimi, minėtų reikalavimų laikymosi priežiūrą vykdys ir poveikio priemonės taikys Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos. VLK nuomone, netikslinga šias funkcijas dubliuoti ir pavesti reikalavimo IPR IS registruoti apdraustuosius kontrolę vykdyti ir VLK.

Protokolo 9 punkte numatyta: „atliktos faktinių dirbančių sveikatos priežiūros specialistų etatų analizės pagrindu įvertinti, ar asmens sveikatos priežiūros specialistų suteikiamų paslaugų skaičiaus neriboja Valstybinės ligonių kasos tik tam tikram paslaugų skaičiui teikiamas finansavimas, kurį padidinus faktiškai asmens sveikatos priežiūros specialistų užimami etatai leistų suteikti didesnį paslaugų skaičių“.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis 2025 m. liepos 1 d. įsigaliojusiomis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 26 straipsnio 4 dalies nuostatomis, sutartys su ASP įstaigomis dėl šio įstatymo 9 straipsnio nuostatos atitinkančių ASP paslaugų sudaromos pagal SPIĮ 11 straipsnio 5 dalyje nurodytu pagrindu nustatytą ASP paslaugų poreikį ir, atsižvelgiant į šį poreikį, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 12 straipsnio 5 ir 9 dalyse nurodytu pagrindu nustatytą sveikatos priežiūros mastą. Taigi, įstatymo nuostatos reikalauja, kad sutartys būtų sudaromos dėl tų ASP paslaugų, kurių reikia visuomenei (paslaugų poreikis apskaičiuojamas teisės aktų nustatyta tvarka). Šios aplinkybės taip pat patvirtina, kad sveikatos apsaugos ministras privalo nustatyti konkrečioms ASP paslaugoms taikomas apmokėjimo tvarkas ir šias paslaugas suskirstyti į tam tikras grupes ar kitaip sisteminti, siekiant užtikrinti aiškų teisinį reguliavimą ir tinkamą teisės aktų nuostatų taikymą.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, valstybės biudžetą ir biudžetus, kurių planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad, sprendžiant pagal to biudžeto struktūrinį balanso rodiklį, apskaičiuotą kaupiamuoju principu, jis būtų perteklinis arba subalansuotas. Šis reikalavimas taikomas ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžetui, nes jo lėšos viršija numatytą 0,3 proc. BVP to meto kainomis ribą (Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas 2025 m. PSDF biudžetas sudaro virš 5 proc. 2024 m. BVP to meto kainomis). Tad kasmet planuojant, tvirtinant ir vykdant PSDF biudžetą yra užtikrinamas pirmiau minėtų nuostatų laikymasis.

Kasmet rengiant ateinančių metų PSDF biudžeto projektą įvertinami visi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (toliau – SAM) ir VLK žinomi šio biudžeto išlaidų (įsipareigojimų) poreikiai ir planuojamos kitų metų pajamos. Kadangi visi žinomi PSDF biudžeto išlaidų poreikiai viršija planuojamas šio fondo metines pajamas (pvz., 2024 m. PSDF biudžeto projekto lydimajame medžiagoje buvo nurodyta, kad PSDF biudžeto išlaidų poreikis sudaro 3,88 mlrd. Eur, o planuojamos pajamos – 3,46 mlrd. Eur²; 2025 m. lėšų poreikis sudarė 4,2 mlrd. Eur, o planuojamos pajamos, numatytos Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintame 2025 m. PSDF biudžete, – 3,9 mlrd. Eur), todėl

² 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas.

PSDF biudžeto projekto rengėjai ir teikėjai (SAM ir VLK) priima sprendimus, kokioms sritims (prioritetams) numatyti augančias šio biudžeto lėšas bei kokią šių lėšų dalį joms skirti, pvz., kiek lėšų numatyti ASP paslaugų bazinėms kainoms indeksuoti, naujiems vaistams ir ASP paslaugoms kompensuoti, dabartinio sveikatos priežiūros išlaidų kompensavimo plėtrai ir pan.

Atsižvelgus į išvardytus faktus, matyti, kad lėšų poreikiai yra didesni nei jų tenkinimo mastas, t. y. sutartines sumas lemia ne tik ASP įstaigų žmogiškieji ištekliai ir turima infrastruktūra, bet ir riboti finansiniai ištekliai. Net ir esant didesniai medicinos personalo skaičiui, VLK paslaugų galės nupirkti ne tiek, kiek jų gali suteikti konkreti ASP įstaiga, bet tiek, kiek leidžia PSDF biudžeto finansinės galimybės.

Viceministrė

Laimutė Vaidelienė

Virginija Žulienė, tel. (0 5 266 1434), el. p.virginija.zulienne@sam.lt

Biudžetinė įstaiga
Vilniaus g. 33
LT-01402 Vilnius

Tel. +370 800 66 004
El. p. ministerija@sam.lt, <https://sam.lrv.lt>
E. pristatymo dėžutės adresas 188603472

Duomenys kaupiami ir
saugomi Juridinių asmenų
registre
Kodas 188603472